

TANTÁRGYI TEMATIKA
Jogász osztatlan képzés (nappali és levelező tagozat)
A fiatalok bűnözés alapkérdései
2018/2019. tanév 2. félév

Tantárgy neve: A fiatalok bűnözés alapkérdései	Tantárgy Neptun-kódja: Nappali jogász osztatlan: AJBKRALT042 Levelező, diplomás levelező képzés: AJBKRALTL042 Tárgyfelelős intézet: Bűnügyi Tudományok Intézete Büntetőjogi és Kriminológiai Intézeti Tanszék Tantárgyelem: szabadon választott
Tárgyfelelős: Nappali/Levelező: Csemáné Dr. Váradi Erika egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Csemáné Dr. Váradi Erika	
Javasolt félév: Nappali/Levelező: T	Előfeltétel: Nappali/Levelező: -
Óraszám/hét: Nappali: 1 óra/hét (2018. szeptember 01. előtti mintatanterv alapján: 2 óra/hét) Levelező, diplomás levelező: 2 óra/félév	Számonkérés módja: beszámoló
Kreditpont: Nappali/Levelező/Diplomás levelező: 2	Munkarend: nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: A gyakorlatorientált szabadon választható tárgy célja elsősorban az, hogy a Hallgatók megismerkedhessenek a XXI. század globalizált társadalmának egyik nagy kihívását jelentő ifjúkori bűnözés jellemzőivel, mint például a gang-ek, a kortárserőszak, a cyberbullying, a szexing vagy a problémaviselkedés jelenségével. Az okok komplexitása szükségessé teszi, hogy az életkori sajátosságok, a fiatalok szubkultúrák, vagy a virtuális világ csakúgy áttekintésre kerüljön, mint az egyéb makro- és mikrostrukturális tényezők. A nemzetközi kitekintés teret biztosít a bűnözés megelőzését, kezelését célzó jó gyakorlatok széles körének feltérképezésére is. A tárgy keretében a nappali tagozatos képzésen alkalmazott projektpedagógiai módszertan eredményeként a Hallgatók szakmai tudásán túl a projektfeladatok team-munkában történő megvalósításával egyéb kompetenciái is erősödnek. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T2, T15, T18 <i>képesség:</i> K20, K25, K26, K27, K31, K34 <i>attitűd:</i> A6, A7, A17, A19 <i>autonómia és felelősség:</i> F2, F3, F4	
Tantárgy tematikus leírása: Konzultáció: <ol style="list-style-type: none"> 1. Általános bevezető. Az életkor szerepe és relevanciái 2. Az ifjúkori bűnözés 3. Devianciák fiataloknál 4. A fiatalok kriminalitásának okai: makrostrukturális tényezők (társadalmi szerződésbontás, érték-válság, társadalmi kirekesztődés, fogyasztói társadalom, ..) 5. A fiatalok kriminalitásának okai: mikrostrukturális tényezők I.-II. (családi környezet) (iskolai környezet, kortárs csoport) 6. A fiatalok kriminalitásának okai: mikrostrukturális tényezők III. (média, internet, virtuális világ) 7. A személyiség fejlődése és zavarai. A serdülőkori krízis. 8. Gyermekbántalmazás, intézményi és rendszerabúzus. Viktimizáció és hatásai. PTSD. A trauma-feldolgozás nehézségei. 	

9. A fiatalkori bűnözés megelőzése I. (korai probléma-felismerés)
10. A fiatalkori bűnözés megelőzése II. (kortárssegítés, közösségi programok, konfliktuskezelés az iskolában)
11. Gyermekvédelem, családsegítés
12. A fiatalkori bűnözés kezelése I. (alternatív megoldások, elterelés, ..)
13. A fiatalkori bűnözés kezelése II. (a fiatalkorúak büntető-igazságszolgáltatása; börtönártalmak, stigmatizáció)
14. Projektfeladatok. A feladatok bemutatása

Az ismeret átadásában alkalmazásra kerülő pedagógiai módszerek:

előadás, magyarázat, esetismertetés, tematikus prezentáció, sajátélményű tapasztalatszerzés IT-, audió- vizuális és konzultációs támogatással; nappali tagozaton projektmódszertan

Az előadások időpontja, helye, oktató:

Nappali tagozat

Konzultációk helye és ideje: kedd 16.00 – 17.00 óra; helye: A/6. 131.

Február 19.: Általános bevezető. Az életkor szerepe és relevanciái.

ea: Csemáné Dr. Váradi Erika, egyetemi docens

Február 26.: Az ifjúkori bűnözés. Devianciák fiatalokban.

ea: Csemáné Dr. Váradi Erika, egyetemi docens

Március 05.: A fiatalok kriminalitásának okai (makrostrukturális tényezők (társadalmi szerződésbontás, értékválság, társadalmi kirekesztődés, fogyasztói társadalom, ..); mikrostrukturális tényezők I. (családi környezet))

ea: Csemáné Dr. Váradi Erika, egyetemi docens

Március 12.: A fiatalok kriminalitásának okai. (mikrostrukturális tényezők II. (iskolai környezet, kortárs-csoport); mikrostrukturális tényezők III. (média, internet, virtuális világ))

ea: Dr. Mélypataki Gábor, egyetemi docens

Március 19.: A személyiség fejlődése és zavarai. A serdülőkori krízis.

ea: Csemáné Dr. Váradi Erika, egyetemi docens

Március 26.: Gyermekbántalmazás, intézményi és rendszerabúzus.

ea: Dr. Mélypataki Gábor, egyetemi docens

Április 02.: Viktimizáció és hatásai. PTSD. A trauma-feldolgozás nehézségei.

ea: Dr. Mélypataki Gábor, egyetemi docens

Április 09.: A fiatalkori bűnözés megelőzése. Gyermekvédelem, családsegítés.

ea: Csemáné Dr. Váradi Erika, egyetemi docens

Április 16.: A fiatalkori bűnözés kezelése.

ea: Csemáné Dr. Váradi Erika, egyetemi docens

Április 23.: Projektfeladatok 1.

ea: Csemáné Dr. Váradi Erika, egyetemi docens

Április 30.: Projektfeladatok 2.

ea: Csemáné Dr. Váradi Erika, egyetemi docens

Május 07.: Projektfeladatok 3.

ea: Csemáné Dr. Váradi Erika, egyetemi docens

Május 14.: A feladatok bemutatása

ea: Csemáné Dr. Váradi Erika, egyetemi docens

Levelező tagozat

2019. február 15. (péntek) 12.20-14.00 óra; A/1 ép. 309. terem

Általános bevezető. Az életkor szerepe és relevanciái. Az ifjúkori bűnözés. Devianciák fiatalokban. A fiatalok kriminalitásának okai. A személyiség fejlődése és zavarai. A serdülőkori krízis. Gyermekbántalmazás, intézményi és rendszerabúzus. Viktimizáció és hatásai. PTSD. A trauma-feldolgozás nehézségei. A fiatalkori bűnözés megelőzése. Gyermekvédelem, családsegítés. A fiatalkori bűnözés kezelése.

ea: Csemáné Dr. Váradi Erika, egyetemi docens

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A tanrendben előírt előadásokon a Hallgató köteles részt venni, mely az aláírás feltétele. Az előadásokról

három hiányzás engedélyezett. Az előadásokon való részvételt a tárgyfelelős aláírásával igazolja.

A beszámoló teljesítésének módja, értékelése:

A tárgy oktatása az aláírást szerzett Hallgatók számára szóbeli (nappali) vagy írásbeli (levelező) beszámolóval zárul, amelyen az írásos tananyag és az előadásokon elhangzottak ismeretéről kell számot adniuk. A beszámoló keretében nappali tagozaton a Hallgató prezentációs technika, levelező tagozaton írásbeli teszt segítségével igazolja, hogy a követelményekben meghatározottakat elsajátította. A számon kért ismeretek köre a konzultáción elhangzottakon alapul. A nyújtott teljesítmény komplex értékelésére (beszámoló) háromfokozatú (nem felelt meg; megfelelt, kiválóan megfelelt) minősítéssel kerül sor (nem felelt meg 0-50%, megfelelt 50-80%, kiválóan megfelelt 81-100%).

Kötelező irodalom (az előadásokon elhangzottakon túl):

1. a konzultáción elhangzottak
2. Csemáné Váradi E.: A gyermek- és fiatalkori bűnözés általános kérdései. In: Borbíró A.-Kerecsi K. (szerk.): A kriminálpolitika és a társadalmi bűnmegelőzés kézikönyve I. IRM, Budapest, 2009. 247-272.o.
3. Onyango Omboto J.-O. Ondiek G.-Odera O.-Ayugi M.E.: Factors influencing youth crime and juvenile Delinquency. In: International Journal of Research In Social Sciences 2013 March (Vol. 1, No.2) p. 18-21

Ajánlott irodalom:

1. Aulakh H.-Brooks C.: Youth "Crime" and "Resilience": Exploring Community Stakeholder's Perspective. Final Report. The Centre of Criminology and Justice Research, 2011.
2. Bogár P.-Margitán É.-Vaskuti A.: Kiskorúak a büntető igazságszolgáltatásban. Complex, Budapest, 2006.
3. Csemáné Váradi E.: A gyermek- és fiatalkori bűnözés alapkérdései, különös tekintettel a serdülőkor pszichés sajátosságaira. In: Prof. Dr. Farkas Á. (szerk.): Tanulmányok a bűnügyi tudományok köréből. Doktori tanulmányok 3. Miskolc, 2013. 5-42.o.
4. Csemáné Váradi E.: "Szinlelni boldog éveket ..." - gondolatok a fiatalok bűnözésének társadalmi reprodukciójához. In: Borbíró A.-Inzelt É.-Kerecsi K.-Lévay M.-Podolez L. (szerk.): A büntető hatalom korlátainak megtartása: a büntetés, mint végső eszköz. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2014. 83-95.o.
5. Herczog M.: Gyermekbántalmazás. Budapest, 2007.
6. Hunyadi Zs.: Kulturálódási és szabadidő eltöltési szokások, életmód csoportok. Budapest, Magyar Művelődési Intézet, 2005. On-line: http://www.socio.mta.hu/konyvek/Talalkozasok_a_kulturaval_7.pdf
7. Kerecsi K.-Parti K.: ISRD: Látens fiatalkori devianciák. Fiatalkori devianciák egy önbevalláson alapuló felmérés tükrében – „ISRD-2”. ELTE ÁJK – OKRI Budapest, 2008.
8. Lévay M.: A magyar kriminológiai gondolkodás fejlődése. In: Gönczöl K.-Kerecsi K.-Korinek L.-Lévay M. (szerk.): Kriminológia – Szakkriminológia. CompLex, Budapest, 2006. 155-200. o.